

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

вул. Панаса Мирного, 28, м. Київ, 01011, тел. (044) 365 40 00
поштова адреса для листування: вул. Симона Петлюри, 15, м. Київ, 01032
E-mail: info@dbr.gov.ua, web: www.dbr.gov.ua, ідентифікаційний код 41760289

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Київ

«09» грудня 2024 року

Слідчий слідчої групи у кримінальному провадженні – заступник керівника Управління з розслідування злочинів, вчинених у зв'язку із масовими протестами у 2013-2014 роках, Державного бюро розслідувань Яблонський Артем Станіславович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 42023000000000808 від 15.05.2023 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111, ч. 2, ст. 111, ч. 3 ст. 109, ч. 2 ст. 110, ч. 2 ст. 161, ст. 436, ч. 3 ст. 436-2 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у цьому кримінальному провадженні, відповідно до ст. ст. 42, 276 – 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Колесніченку Вадиму Васильовичу, 21.03.1958 року народження, уродженцю м. Умань, Черкаської області, громадянину України, зареєстрованому за адресою: м. Севастополь, вул. Вишнякова, 19, проживаючому за адресою: Автономна Республіка Крим, м. Ялта, вул. Боткінська, 4, кв. 1, раніше не судимому, свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю якого зупинено з 01.06.2006 відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 31 Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність"

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених:

- ч. 2 ст. 111 КК України (в редакції Закону № 2113-ІХ від 03.03.2022), а саме: державній зраді, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, державній безпеці України, надання іноземній державі допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, вчинене в умовах воєнного стану;

- ч. 2 ст. 161 КК України, а саме: умисні дії, спрямовані на розпалювання національної ворожнечі та ненависті, а також на приниження національної честі та гідності, поєднані з обманом;
- ч. 3 ст. 436-2 КК України, а саме: виготовлення, поширення матеріалів, у яких міститься виправдовування збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, з використанням засобів масової інформації.

Вказані кримінальні правопорушення Колесніченком В.В вчинено за наступних обставин.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09.12.1981 про неприпустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21.12.1965, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24.10.1970, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16.12.1970, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки та № 3314 (XXIX) від 14.12.1974, що містить визначення агресії, встановлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію або втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплені обов'язки держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення або підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербування найманців або посилення таких найманців на територію іншої держави.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. Відповідно до зазначеного документу, територія України є неподільною та недоторканною.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і Російська Федерація.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як

безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного вище умислу, не пізніше лютого 2014 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил РФ (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та супроводжуватись застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

При цьому, з грудня 2013 року до лютого 2014 року, для забезпечення схвалення та підтримки громадянами РФ і мешканцями південно-східних регіонів України та приховування злочинних діянь, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України та встановлення впливу і вагомості РФ на світовій арені, представники органів державної влади та ЗС РФ, організували із застосуванням залучених осіб-агентів операцій вигідного впливу та інтернет-сервісів, засобів масової інформації з метою розпалювання в Україні міжнаціональної та міжрегіональної ворожнечі, викривлення подій на Євромайдані, насадження ідеї про хибність європейського вектора розвитку зовнішніх відносин України.

Одночасно, за допомогою засобів масової інформації здійснювалося спотворення свідомості частини населення України з метою зміни світоглядних основ, зародження сумніву в необхідності та доцільності спільного існування в рамках самостійної, унітарної, суверенної держави Україна з європейським вектором розвитку, підбурювання до міжетнічних конфліктів, розпалювання сепаратистських настроїв серед населення окремих регіонів України (АР Крим і

м. Севастополя та південно-східних областей), провокування національних зіткнень, формування хибного образу частини українського населення як «націонал-фашистів», які мають інші духовні та моральні цінності та пропагують культ насильства та здійснюють переслідування, утиски російськомовного населення України, включаючи Автономну Республіку Крим.

У березні – квітні 2014 року в Луганській та Донецькій областях України розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на окупацію Луганської та Донецької областей та порушення територіальної цілісності України.

За поданням керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України, погодженим із Головою Служби безпеки України, 07.04.2014 на території Донецької і Луганської областей розпочато проведення антитерористичної операції.

Через посилення сепаратистських виступів та захоплення державних установ на сході України виконуючий обов'язки Президента України Указом від 14.04.2014 № 405/2014 затвердив рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України» та Україною розпочато на території Донецької та Луганської областей широкомасштабну антитерористичну операцію із залученням Збройних Сил України та інших військових формувань.

Відповідно до Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу «Про визнання РФ державою-агресором», затвердженого Постановою Верховної Ради України від 27.01.2015 № 129-VIII, Верховною Радою України визнано Російську Федерацію державою-агресором (далі за текстом – РФ), що всебічно підтримує тероризм та блокує діяльність Ради Безпеки ООН, чим ставить під загрозу міжнародний мир і безпеку.

З огляду на викладене, між державами РФ та Україна з 20.02.2014 триває збройний конфлікт міжнародного характеру.

В наступному, 24.02.2022 о 04 год 30 хв за київським часом президент РФ, виступаючи на центральних телеканалах російського телебачення, оголосив про проведення на території України так званої «спеціальної воєнної операції» з метою нібито «демлітаризації та денацифікації України». Відразу після цього підрозділами збройних сил РФ, які діяли за наказом представників влади РФ і керівництва ЗС РФ, віроломно здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України, а також підрозділами ЗС та інших військових формувань, представниками ЗС РФ розпочато широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У період з 5 години 24.02.2022 та по теперішній час (включно) підрозділи ЗС та інших військових формувань РФ здійснюють спроби окупації українських міст, які супроводжуються невідбирковим бойовим застосуванням авіації,

артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

У зв'язку з цим, Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 від 24.02.2022 в Україні введено воєнний стан з 05 год 30 хв 24.02.2022 строком на 30 діб, який у подальшому неодноразово продовжувався та діє по сьогоднішній день.

За вищевикладених обставин, усвідомлюючи вірогідність та в наступному спостерігаючи масштабну світову підтримку України лідерами і політичними діячами світових держав, а також прогнозованість аналогічної позиції відомих, у тому числі на весь світ, науковцями, акторами, співаками, музикантами, спортсменами, письменниками, блогерами, ведучими, бізнесменами та іншими публічними особами по відношенню до акту агресії РФ проти України, військово-політичне керівництво РФ залучило до своєї злочинної діяльності публічних осіб, на яких покладалась роль надання допомоги діям керівництва РФ та його представників, у їх виправданні, створенні у громадян РФ та інших держав хибного уявлення про дійсний стан справ та переконання у законності дій керівництва РФ та в тому, що збройна інтервенція - це вимушена міра, яка направлена на захист російськомовного населення та жителів тимчасово окупованих територій України.

У подальшому, такі особи, діючи систематично та системно, протягом тривалого часу, шляхом узгодженого поетапного та цілеспрямованого маніпулятивного впливу на формування негативної суспільної думки відносно України як самостійної держави, її державних органів та населення, а також шляхом публічних закликів до агресивної війни, зміни меж території України та її державного кордону, необхідності захисту інтересів та безпеки РФ, російськомовного населення на території України, розпалювання національної міжрегіональної та міжнаціональної ворожнечі, здійснювали агресивні операції вигідного для представників влади та ЗС РФ інформаційного впливу, з метою формування у населення РФ бажання приймати участь у агресивній війні проти України та сприяти її веденню, надання допомоги у вчиненні підривної діяльності проти України та її територіальної цілісності, створення умов для ухилення від відповідальності за акт агресії та впливу на населення України та її Збройні Сили з метою досягнення бажаного результату у вигляді дезорієнтації, віктимізації, дискредитації керівництва країни та ЗСУ, деморалізації суспільства, просування та закріплення необхідних (вигідних) державі-агресору ідей та її представникам (ідеологам).

У свою чергу, громадянин України Колесніченко Вадим Васильович, 21.03.1958 року народження, народний депутат України від партії Регіонів 6 та 7 скликань, маючи достатній рівень освіти, в тому числі юридичної, спеціальних знань, досвіду та поінформованості, не пізніше 2022 року, розпочав здійснення діяльності, направленої на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканості, державній та інформаційній безпеці України, шляхом надання

іноземній державі допомоги в проведенні підривної діяльності проти України.

Реалізуючи свої протиправні дії, Колесніченко В.В., який в силу досвіду роботи у складі органів державної влади України володів знаннями про форми і методи одержання, поширення, зберігання інформації в інформаційному просторі, закономірностями її впливу на суспільство і його певні групи в процесі задоволення інформаційних потреб, розраховував, що обрана ним тематика інформаційної діяльності не тільки створить умови бажаного для нього розвитку подій за сценарієм припинення існування суверенної та незалежної держави Україна, а і дозволить йому в майбутньому поширити свій вплив як медійного агента пропаганди на території РФ.

Так, реалізуючи вищевказані протиправні дії, Колесніченко В.В., діючи умисно, чітко усвідомлюючи всі кримінально-правові наслідки такого рішення та характер наслідків вчинення злочинів проти основ національної безпеки та оборони України, бажаючи їх настання, діючи в порушення Конституції та Законів України, відповідно до власних ідеологічних та корисливих мотивів, не пізніше 2022 року, шляхом медійного впливу, почав надавати допомогу та забезпечував умови для проведення підривної діяльності Російської Федерації проти України у вигляді публікації візуальних творів з інформацією про суб'єктивну оцінку фактичних та непідтверджених подій, маніпулятивні виклади історичних фактів та викривлених причинно-наслідкових зв'язків, які сприяли створенню умов для фіксації схвального сприйняття в свідомості слухача наративів російської пропаганди, а своїм змістом несуть загрозу національній безпеці України, зокрема, у публікації під назвою – [в українському перекладі]:

- <https://www.youtube.com/watch?v=zYOpwD1xJQg> – [Тисячу років проти росіян воювали і ще тисячу будуть воювати – Вадим Колесніченко], опубліковано 13.05.2022.

У вищевказаному матеріалі, Колесніченко В.В., серед іншого, поширює висловлювання виражені у формі переконань і тверджень щодо законності дій РФ, спрямованих на окупацію Автономної Республіки Крим та Донецької області, а також твердження про те, що Євромайдану могло й не бути, якби в період розпаду СРСР російське політичне керівництво пішло назустріч побажанням жителів Автономної Республіки Крим та Донецької області і приєднало ці території до РФ.

Зміст мовленнєвих повідомлень Колесніченка В.В., зафіксованих у вищевказаному відеоматеріалі та контекст їх реалізації, вказує на наявність у мовленнєвій діяльності Колесніченка В.В. ознак інформаційної діяльності, спрямованої на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, державній безпеці України, надання іноземній державі допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, вчинене в умовах воєнного стану.

Внаслідок таких протиправних дій, в результаті надання Колесніченком В.В. допомоги іноземній державі в проведенні підривної діяльності проти України, заподіяно шкоду національній безпеці України, зокрема її суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, державній безпеці України.

Таким чином, Колесніченко Вадим Васильович обгрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України (в редакції Закону № 2113-ІХ від 03.03.2022), а саме: державній зраді, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, державній безпеці України, надання іноземній державі допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, вчинене в умовах воєнного стану.

Крім того, маючи злочинний умисел, направлений на виправдовування збройної агресії Російської Федерації, розпочатої у 2014 році, громадянин України Колесніченко В.В., не пізніше 2022 року, шляхом медійного впливу, продовжив надавати допомогу та забезпечував умови для проведення підривної діяльності Російської Федерації проти України у вигляді публікації медіа-продуктів інформаційної діяльності, які періодично чи регулярно виходять у світ під редакційним контролем та постійною назвою як індивідуалізуючою ознакою, тобто здійснював одержання, поширення та зберігання інформації, у загальнодоступній мережі Інтернет, шляхом висвітлення інформації вищевказаного спрямування на веб-сайті <http://youtube.com>, зокрема, у публікації під назвою – [в українському перекладі]:

- <https://www.youtube.com/watch?v=zYOpwD1xJQg> – [Тисячу років проти росіян воювали і ще тисячу будуть воювати – Вадим Колесніченко], опубліковано 13.05.2022.

У вищевказаному матеріалі, Колесніченко В.В., серед іншого, поширює висловлювання виражені у формі переконань і тверджень щодо наявності на території України нацистів та наголошує на тому, що сучасне українське патріотичне суспільство як таке, що сповідує нацистську ідеологію та агресивно і радикально налаштоване по відношенню до інших народів, і в такий спосіб збройна агресія РФ проти України позиціонується як нібито звільнення українців та інших народів Європи від нацизму і культивуються ідеї щодо доцільності/правильності ведення Росією війни проти України.

Таким чином, Колесніченко Вадим Васильович, обгрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 436-2 КК України, а саме: виготовлення, поширення матеріалів, у яких міститься виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, з використанням засобів масової інформації.

Крім цього, громадянин України Колесніченко В.В., перебуваючи у невстановленому місці на тимчасово окупованій території АР Крим, маючи на меті злочинний умисел направлений на розпалювання національної ворожнечі та ненависті в українському народі, шляхом обману, який виражається у повідомленні завідомо неправдивих відомостей, не пізніше 2022 року, із застосуванням медійного впливу, продовжив надавати допомогу та забезпечував умови для проведення підривної діяльності Російської Федерації проти України у вигляді публікації медіа-продуктів інформаційної діяльності, тобто здійснював одержання, поширення та зберігання інформації у загальнодоступній мережі Інтернет, зокрема шляхом висвітлення інформації вищевказаного спрямування

на веб-сайті <http://youtube.com>, зокрема, у публікації під назвою – [в українському перекладі]:

- <https://www.youtube.com/watch?v=zYOpwD1xJQg> – [Тисячу років проти росіян воювали і ще тисячу будуть воювати – Вадим Колесніченко], опубліковано 13.05.2022.

У зазначеній відео-публікації Колесніченко В.В. здійснював висловлювання, які спрямовані на розпалювання національної ворожнечі та ненависті, а також на приниження національної честі та гідності українців та в налаштуванні українців, які є жителями західних регіонів України, один проти одного, а росіян проти України, українців і Збройних Сил України, поєднуючи ці дії з обманом щодо історичних подій розвитку російсько-українських відносин та перебігу агресивної війни РФ проти України та використовуючи при цьому лексичні конструкції з російськими наративами та твердженнями про утиски російськомовного населення в Україні та акцентує у цьому контексті на мовній, культурній та ідеологічній несумісності і нерівності жителів різних регіонів України.

Таким чином, Колесніченко Вадим Васильович обгрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 161 КК України, а саме у вчиненні умисних дій, спрямованих на розпалювання національної ворожнечі та ненависті, а також на приниження національної честі та гідності, поєднаних з обманом.

Загалом, Колесніченко Вадим Васильович обгрунтовано підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 111 (в редакції Закону № 2113-IX від 03.03.2022), ч. 3 ст. 436-2, ч. 2 ст. 161 КК України.

Слідчий слідчої групи у кримінальному провадженні –
заступник керівника
Управління з розслідування злочинів,
вчинених у зв'язку із масовими
протестами у 2013-2014 роках,
Державного бюро розслідувань

Артем ЯБЛОНСЬКИЙ

ПОГОДЖУЮ

Прокурор групи прокурорів
у кримінальному провадженні –
заступник начальника

Департаменту організації, процесуального
керівництва досудовим розслідуванням
та підтримання публічного обвинувачення
у кримінальних провадженнях про злочини,
вчиненні у зв'язку із масовими
протестами у 2013-2014 роках,
Офісу Генерального прокурора

Іван БАБЕНКО

«29» грудня 2024 року

Підозрюваному Колесніченку В.В. у відповідності до вимог статей 20, 42, 276, 277 Кримінального процесуального кодексу України повідомлено та роз'яснено права підозрюваного, передбачені наступними нормами чинного законодавства України.

КОНВЕНЦІЯ **про захист прав людини і основоположних свобод**

Стаття 6 **Право на справедливий суд**

1. Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення. Судове рішення проголошується публічно, але преса і публіка можуть бути не допущені в зал засідань протягом усього судового розгляду або його частини в інтересах моралі, громадського порядку чи національної безпеки в демократичному суспільстві, якщо того вимагають інтереси неповнолітніх або захист приватного життя сторін, або - тією мірою, що визнана судом суворо необхідною, - коли за особливих обставин публічність розгляду може зашкодити інтересам правосуддя.

2. Кожен, кого обвинувачено у вчиненні кримінального правопорушення, вважається невинуватим доти, доки його вину не буде доведено в законному порядку.

3. Кожний обвинувачений у вчиненні кримінального правопорушення має щонайменше такі права:

а) бути негайно і детально поінформованим зрозумілою для нього мовою про характер і причини обвинувачення, висунутого проти нього;

б) мати час і можливості, необхідні для підготовки свого захисту;

в) захищати себе особисто чи використовувати юридичну допомогу захисника, вибраного на власний розсуд, або - за браком достатніх коштів для оплати юридичної допомоги захисника - одержувати таку допомогу безоплатно, коли цього вимагають інтереси правосуддя;

г) допитувати свідків обвинувачення або вимагати, щоб їх допитали, а також вимагати виклику й допиту свідків захисту на тих самих умовах, що й свідків обвинувачення;

д) якщо він не розуміє мови, яка використовується в суді, або не розмовляє нею, - одержувати безоплатну допомогу перекладача.

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідям.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинів чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правничою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожному гарантується право звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених цією Конституцією, та у порядку, визначеному законом.

Кожен має право після використання всіх національних засобів юридичного захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
 - вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Затриманим роз'яснюються їх права та обов'язки.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про попереднє ув'язнення

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту) особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника;

знайомитися з правилами тримання під вартою;

на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин; одержувати передачі або посилки та грошові перекази і передачі;

купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінального провадження;

користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

на душпастирську опіку, що здійснюється священнослужителями (капеланами);

відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їх віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

звертатись із скаргами, заявами та листами до Європейського суду з прав людини, а також інших відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, до уповноважених осіб таких міжнародних організацій, державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 35 років) мають право на отримання психолого-педагогічної допомоги від спеціалістів центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у зв'язку з іншим кримінальним провадженням або в разі прийняття рішення про тимчасову видачу іншій державі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Кримінально-виконавчим кодексом України (1129-15) для рівня безпеки виправної колонії, призначеного їм центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, Міністерством оборони України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

додержувати порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;

дотримувати санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою; не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

бережливо ставитися до інвентаря, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Стаття 42. Підозрюваний, обвинувачений

1. Підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276-279 цього Кодексу, повідомлено про підозру, особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

3. Підозрюваний, обвинувачений має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також

після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

5. Підозрюваний, обвинувачений мають також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

6. Підозрюваний, обвинувачений, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

7. Підозрюваний, обвинувачений зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачії, необхідну для підготовки досудової доповіді.

8. Підозрюваному, обвинуваченому вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та цим Кодексом випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Додаткові права підозрюваного у разі здійснення щодо нього спеціального досудового розслідування або спеціального судового провадження

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Стаття 52. Обов'язкова участь захисника

1. Участь захисника є обов'язковою у кримінальному провадженні щодо особливо тяжких злочинів. У цьому випадку участь захисника забезпечується з моменту набуття особою статусу підозрюваного.

2. В інших випадках обов'язкова участь захисника забезпечується у кримінальному провадженні:

8) щодо осіб, стосовно яких здійснюється спеціальне досудове розслідування або спеціальне судове провадження, - з моменту прийняття відповідного процесуального рішення;

Стаття 54. Відмова від захисника або його заміна

1. Підозрюваний, обвинувачений має право відмовитися від захисника або замінити його.

2. Відмова від захисника або його заміна повинна відбуватися виключно в присутності захисника після надання можливості для конфіденційного спілкування. Така відмова або заміна фіксується у протоколі процесуальної дії.

3. Відмова від захисника не приймається у випадку, якщо його участь є обов'язковою. У такому випадку, якщо підозрюваний, обвинувачений відмовляється від захисника і не залучає іншого захисника, захисник повинен

бути залучений у порядку, передбаченому статтею 49 цього Кодексу, для здійснення захисту за призначенням.

Глава 24-¹

ОСОБЛИВОСТІ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Стаття 297-¹. Загальні положення спеціального досудового розслідування

1. Спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень цієї глави.

2. Спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями 109, 110, 110-2, 111, 111-1, 111-2, 112, 113, 114, 114-1, 114-2, 115, 116, 118, частиною другою статті 121, частиною другою статті 127, частинами другою і третьою статті 146, статтями 146-1, 147, частинами другою - п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 255-258-6, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 370, 379, 400, 408, 436, 436-1, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 442-1, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

3. Якщо у кримінальному провадженні повідомлено про підозру декільком особам, слідчий, прокурор вправі звернутися до слідчого судді із клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування лише стосовно тих підозрюваних, щодо яких наявні передбачені частиною другою цієї статті підстави, а стосовно інших підозрюваних подальше досудове розслідування у цьому самому кримінальному провадженні здійснюватиметься згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом.

Стаття 297-². Клопотання слідчого, прокурора про здійснення спеціального досудового розслідування

1. З клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування до слідчого судді має право звернутися прокурор або слідчий за погодженням з прокурором.

2. У клопотанні про здійснення спеціального досудового розслідування з підстав, передбачених цим Кодексом, крім передбачених абзацом другим частини другої статті 297-1 цього Кодексу, зазначаються:

1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання;

2) правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

3) виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на обставини;

4) відомості про те, що підозрюваний виїхав та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, та/або відомості про оголошення підозрюваного в міжнародний розшук;

5) виклад обставин про те, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності;

6) перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час розгляду клопотання.

Стаття 297⁻³. Розгляд клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування

1. Клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування розглядається слідчим суддею не пізніше десяти днів з дня його надходження до суду за участі особи, яка подала клопотання, та захисника.

Якщо підозрюваний самостійно не залучив захисника, слідчий суддя зобов'язаний вжити необхідних заходів для залучення захисника.

2. Слідчий суддя, встановивши, що клопотання подано без додержання вимог статті 297⁻² цього Кодексу, повертає його прокурору, слідчому, про що постановляє ухвалу.

3. Під час розгляду клопотання слідчий суддя має право за клопотанням сторін кримінального провадження або за власною ініціативою заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування.

Стаття 297⁻⁴. Вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування

1. Слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування, якщо прокурор, слідчий не доведе, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

2. Під час вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування слідчий суддя зобов'язаний врахувати наявність достатніх доказів для підозри особи щодо якої подано клопотання у вчиненні кримінального правопорушення.

3. За наслідками розгляду клопотання слідчий суддя постановляє ухвалу, в якій зазначає мотиви задоволення або відмови у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування.

Якщо у справі декілька підозрюваних, слідчий суддя постановляє ухвалу лише стосовно тих підозрюваних, щодо яких існують обставини, передбачені частиною другою статті 297⁻¹ цього Кодексу.

Повторне звернення з клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування до слідчого судді в одному кримінальному провадженні не допускається, крім випадків наявності нових обставин, які підтверджують, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на

тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

4. Копія ухвали надсилається прокурору, слідчому та захиснику.

5. Якщо підозрюваний, стосовно якого слідчим суддею постановлено ухвалу про здійснення спеціального досудового розслідування, затриманий або добровільно з'явився до органу досудового розслідування, подальше досудове розслідування щодо нього здійснюється згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом.

6. Відомості щодо підозрюваних, стосовно яких слідчим суддею постановлено ухвалу про здійснення спеціального досудового розслідування, невідкладно, але не пізніше 24 годин після постановлення ухвали, вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань і публікуються в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Стаття 297-5. Порядок вручення процесуальних документів підозрюваному при здійсненні спеціального досудового розслідування

1. Повістки про виклик підозрюваного у разі здійснення спеціального досудового розслідування надсилаються за останнім відомим місцем його проживання чи перебування та обов'язково публікуються в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційних веб-сайтах органів, що здійснюють досудове розслідування. З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження підозрюваний вважається належним чином ознайомленим з її змістом.

Друкований орган, у якому публікуються протягом наступного року повістки про виклик підозрюваного, визначається не пізніше 1 грудня поточного року в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Копії процесуальних документів, що підлягають врученню підозрюваному, надсилаються захиснику.

Стаття 567. Допит за запитом компетентного органу іноземної держави шляхом проведення відео - або телефонної конференції

1. Допит за запитом компетентного органу іноземної держави проводиться у присутності слідчого судді за місцезнаходженням особи за допомогою відео- або телефонної конференції у таких випадках:

- 1) неможливості прибуття певних осіб до компетентного органу іноземної держави;
- 2) для забезпечення безпеки осіб;
- 3) з інших підстав, визначених слідчим суддею (судом).

2. Допит шляхом відео - або телефонної конференції виконується у порядку, передбаченому процесуальним законом запитуючої сторони у тій мірі, в якій такий порядок не суперечить засадам кримінального процесуального законодавства України та загальноновизнаним стандартам забезпечення прав людини і основоположних свобод.

3. Компетентний орган запитуючої сторони повинен забезпечити участь перекладача під час проведення відео - або телефонної конференції.

4. Якщо під час допиту слідчий суддя виявив порушення порядку, передбаченого частиною другою цієї статті, особою, яка здійснює допит, він повідомляє про це учасників процесуальної дії та зупиняє допит з метою вжиття заходів для його усунення. Допит продовжується тільки після узгодження з компетентним органом запитуючої сторони необхідних змін у процедурі.

5. Протокол допиту та носії відео- або аудіоінформації надсилаються до компетентного органу запитуючої сторони.

6. За правилами, передбаченими цією статтею, проводяться допити за допомогою відео- або телефонної конференції за запитами компетентного органу України.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру, пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

« ___ » _____ 2024 року _____ **В.В. Колесніченко**
(підпис)

Захисник підозрюваного:

« ___ » _____ 2024 року _____
(підпис)

На виконання ст. ст. 278, 279, ч. ч. 1-2 ст. 135, ч. 3 ст. 111 КПК України повідомлення про підозру у вчиненні Колесніченком Вадимом Васильовичем, 21.03.1958 р.н. кримінальних правопорушень (злочинів), передбачених ч. 2 ст. 111 (в редакції Закону № 2113-ІХ від 03.03.2022), ч. 3 ст. 436-2, ч. 2 ст. 161 КК України, складене у кримінальному провадженні № 4202300000000808 від 15.05.2023, вручено у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

Повідомлення про підозру здійснив,
письмове повідомлення про підозру вручив,
права повідомив і роз'яснив та вручив пам'ятку
про процесуальні права підозрюваного:

**Заступник керівника
Управління з розслідування злочинів,
вчинених у зв'язку із масовими
протестами у 2013-2014 роках,
Державного бюро розслідувань**

Артем ЯБЛОНСЬКИЙ